

Expedice ALPASKO

aneb

Pirin, Rila a Istanbul 5.-22.6. 2005

5.6. – Nedělní cestování

Vstávání po 6:00 bylo celkem příjemné, zřejmě díky dlouho očekávanému dobrodružství. Po roční pauze nás čeká další pořádná akce, vesele snídám a v 7:00 se již loučím s rodinou a scházím čekat Aleše. Ano je to on, má skoro 1/4 hod. sekeru... :-). Autem jedeme do ÚO (zpět auto bere Lída) a kupujeme lístek na vlak do Brna v 7:46. Krásně zabýdlujeme kupé, než nás navštíví průvodčí, že batohy musí na zem, včetně Alešova kufru na kolečkách. Provádíme několik přesunů před sluncem, než se konečně usadíme. Do Brna přijíždíme včas, máme 2 hodiny času, takže Aleše беру přes Svobodák k Pegasu. Bohužel je ještě zavřeno, takže Aleš si aspoň upraví popruhy u batohu a můžeme vyrazit i s klapajícím kufříkem zpět na nádraží a přes Galerie Vaňkovka na ÚAN Zvonařka. Oslovuje nás týpek, který se ukazuje býti prostředníkem s Eurotours, což je firma, která nás veze do Sofie a dál a zpět... Hodinu času trávíme u pífka a rozhovorem s hovorným Bulharem. Opožděně přijíždí bus se Skočou, který dostává expediční triko, nasedáme a ve 12:23 místo 11:30 odjíždíme. Autobus je skoro plný, asi 6 Čechů nás je, řidiči Bulhaři a rusovlasá letuška Bulharka. Oblouha se mračí, ale voda nepadá. Z Čech se dostáváme nepozorovaně (hraniční přechod Břeclav), do Slovenska to již trvá 25 minut, ale lahvinka vína vše urovná. Okamžitě začíná pršet a do Bratislavy dojíždíme v průtrži. Aleš se vítá s Veju, předává jí kufr a fasuje šampony. Cestou ven se nám daří vidět hrad a přejíždíme i slavný most přes Dunaj. V autobuse už je celkem chladno, neboť klimatizace je fakt silná, i když bus sám o sobě žádná sláva, naklání se a chvěje v každé zatáčce či při každém předjíždění. Na hranicích (Čunovo – Rajka) jsme za chvíli, stačí nám 2 minuty a další lahvinka, abychom se dostali z SK, do Maďarska to zabere 25 minut bez úplatku. Je 15:30, přestává pršet a otepluje se. Maďarsko je prvních 100 km úplná rovina, až u města Oroszlány jsou první kopečky, vápencové skály a hlavně obří odlitek orla nad městem. Cesta probíhá klidně, bez zastávek a pořád po dálnici, ze které sjíždíme až po 19:00 a projíždíme první obcí (Kistelek). Před hranicemi děláme na půl hodiny pauzu a ve 20:43 dosahujeme Maďarsko-Srbské hranice Röszke – Horgoš. Celkem tu trávíme 21 minut a konečně získáváme regulérní štempl. Za hranicemi se silnice rapidně zhoršuje, ale časem vjíždíme opět na nějakou lepší. Po 22:00 usínáme a snažíme se spát.

6.6. – Sofie

Teď je 1:33 a my se vrátili s doplněnou vodou ze záchoda na benzince, Aleš tvrdí, že ve 23:53 jsme projeli Bělehrad. Budíme se až u hranic Srbska – Bulharska (Gradina – Kalotina), kde trávíme dost času (5:11-6:34) hlavně v území nikoho, kde je duty free shop, my bus ani neopouštíme, dostáváme

za přejezd celkem dvě razítka. Od hranic to do Sofie je 57 km, trochu mrholí, je zataženo, ale i tak můžeme zkoumat pro nás nové prostředí... (*Papir*)

Konečně Sofie... je asi taková, jakou jsme si ji představovali. Vše je laděno do monotónní šedi, doprava je jeden velký guláš a všechna je svedena do středu města, takže vlastně úplně normální postkomunistické velkoměsto. Jen pořádná řeka tomu chybí (anebo jsme ji neviděli), přejíždíme jen nějaký hrubě zcivilizovaný, odpadky lemovaný a rozvodněný potok. Autobusovému nádraží se ale musí vyseknout pořádná poklona, tedy hlavně novému vnitrostátnímu terminálu, který by klidně mohl stát někde v Německu. Florenc má hodně co dohánět. S novou kamarádkou Míšou zjišťujeme ceny jízdenek a časy odjezdů. Taky navštívíme vzorně uklizené vlakové nádraží, kde nám lidi nabízí výměnu peněz, ubytování ale i bezplatnou pomoc v angličtině. Nakonec měním v dolním patře nádraží za 1€ = 1,90 Leva bez poplatku (ve městě se dá sehnat i za 1,95). Vlak do Sandanski stojí 6,80, autobus až do Melnika 9,00 (180 km), tak volíme autobus, jede ve 14h. Jdeme si prohlédnout město, kvete tu čilý obchodní ruch, MHD funguje, spousta levných taxíků. Hlavní třídou a výletem do fakt hustých uliček se dostáváme do bývalých lázní a chutnáme teplou vodu, místní ji nabírají po lahvích. Obdivujeme několik starších budov, dostáváme se i do metra, vchod vypadá velmi luxusně, dolů nejdeme, nemáme lístek. Projdeme prezidentský palác s chrámem uvnitř a podél ministerstev míříme až k chrámu Alexandra Něvského. Fakt mocný, jsou nově pozlacené kopule, tak vypadá úžasně. Na bočních schodech svačíme. Sem tam se objeví žebrající dítě nebo cikánka s děckem. Vnitřek chrámu je taky úžasný (do všech chrámů se volně může). Bočními ulicemi míříme zpět k hlavnímu nádraží, v některých by se člověk asi sám bál. V 13h Míša odjíždí a my se ztratíme někde v tržišti a parkovišti autobusů. Nakonec si ale dáme pivo (první bulharské, Kamenitza) za 1 Leva a dobře naladěni odjíždíme ve 14h do Melnika. Řidič je hustej, snad dojedeme. Střídavě spíme, projedeme několik průřzů. Silnice se hodně staví z EU fondů, pěkně se jede. Před Sandanskim projíždíme pěknou soutěskou s několika tunely. Do Melnika se pak dokodrcáme různými vesničkami po uzounkých silničkách. Fascinují nás zemní pyramidy. V Melniku (18h) chceme registraci (povinná do prvních pěti dnů pobytu v Bulharsku), ale paní nás chce mermomocí ubytovat, takže vyrážíme vpřed. Vzhůru na Pirin!!! Týmově začínáme stoupat po silničce směr Rožen (ale už v tu chvíli jdeme špatně, protože jsme měli jít hned v Melniku po zelené doprava nahoru) Batohy těžknou a potu přibývá. Pro zpestření jednotvárného mírného stoupaní se rozhodneme prohlédnout si jednu ze zemních pyramid z blízka. Jdeme korytem nahoru až do „karu“, kde necháme batohy. Zobem lesní jahody a tvoříme skupinové foto. Stoupáme až pod stěnu, která nakonec zůstává nepokořenou. Výhled je ale mocný. Cestou dolů nacvičujeme pohyb v suťovém poli. Po silničce stoupáme až do vesničky Krľanovo, nad kterou se ční úžasná zemní věž. Alternativně stoupáme po červené (pořád údolím hlavního potoka po kamenité cestě) až do první serpentiny, kde je dokonce i rozcestník. Přecházíme říčku a na 2. tábořícím místě se mezi 2 velkými kameny měla překročit znovu, jenže to jsme nějak zaspali, takže jdeme po málo znatelné pěšině pořád dál podél potoka. Konečně se dostaneme kousek nad potok, kde na louce táboříme. Začíná pršet, batohy necháváme pod pláštěnkami v křoví, vaříme luxusní halušky s vepřovkou. Spát se jde okolo 22h (tma). (*Aleš*)

7.6. – Nástupní den

První noc jsme ve stanu přežili bez újmy, ani jsme se moc nemačkali. Krásně jsme se vyspali, nabrali síly a po 9:00 se probudili a vstali. Teda já s Honzou, Aleš už venku dopisoval na sluníčku deník. Po snídani jsme se sbalili, na chvíli se ještě schovali před deštěm do stanu a po 11:06 se pustili po cestě zpět. Asi po půl km jsme přebrodili na druhý břeh potoka, přezuli jsme se do pohor a vyrazili do kopce. Cestou jsem vyhlásil soutěž: „Za 1000 bodů nárok na sólofotku.“ Aleš získal prvních 100 za poznání jedlého kaštanu (*Castanea sativa*), kterých zde je planě značné množství. Vůbec zde je ráj pro mé laické oko botanikovo. Samozřejmě zde jsou po delší době i výhledy na pískové „pyramidy“, my sami po hraně jedné z nich skoro jdeme. Po 12:30 jsme dosáhli vrcholu 843m n.m. – Sv. Ilja. Je tu krásné místo na táboření, kaple z roku 1856 na pískovém srázem a studánka. Po pauze jsme se pustili již po modré mírně do kopce po silničce, kterou jsme časem opustili a pustili se pěšinou do kopce, občas dělali pauzy, přešli na zelenou a širší cestu. Stále jsme šli do mlhy, která před námi ustupovala. Po 15:00 jsme zastavili na oběd, prodiskutovali

mapu a poprvé se nám ukázalo sluníčko. Vyrázili jsme na cestu a značka stále nikde. Z hledání nás vyrušili až koňské zvonce a salaš se skupinou asi 8 koní, kteří se spokojeně pásli. Po nové diskusi nad mapou jsme se kus vrátili, zkusili nový směr, našli zelenou a zašli do bukového lesa, kde bylo chladněji, příjemněji. Bukový les střídal borovicový až jsme vyšli na odkrytý hřeben, kde bylo dusno a hromada rostlin – janovce přibýly k jalovcům, už nerostly houby (viděli jsme úžasný praváky) a mezi kameny byly rozchodníky (*Sedum* sp.), asi tři druhy pryšců (*Euphorbia* sp.), mateřídouška, Skoček získal 100 bodů za meduňky a Aleš za žlutokvětý vstavač, potkali jsme i s fialovým květenstvím... Ráj pro botaniky! Po těchto skalkách jsme opět zapadli do bukového lesa, kde kvetla mařinka vonná, a bučinu střídal borový les. Na následném paloučku byla salaš a my konečně začali klesat (17:00) k rozcestí s červenou. Nyní jsme šli lesní cestou bukovým pralesem, strašidelným pralesem s buky porostlými lišejníky halícími se do mlhy. Byly tam mladé, ale i staleté exempláře porostlé až půlmetrovými lišejníky a ohromnými slizkými choroši. Cestu nám zkrátil i obrovský skvrnitý mlok. Cesta se ztrácela v černé mlze před námi, stromy se výhruzně tyčily nad námi, světlé stružky potoků nám křížily cestu. Po výstupu z chladného lesa nás praštilo teplo na louce, kde se sice valila mlha, ale byla tam i červená značka, po níž jsme po menší pauze vyrazili z kopce dolů míjejíc obří mraveniště a zabetonované lavičky se stolkem. Během sestupu jsme poprvé zahlídli vrcholky se zbytky sněhu. Za 25 minut jsme sešli na hranici národního parku Pirin u osady Pirin, kde je „kemp“, občerstvení, přístřešek, ale život vykazovala jen kamenná chata, kde se svítilo a z komína kouřilo. Při krátké pauze, kdy jsem se vysral, jsme se rozhodli, že půjdeme po žluté, ne po červené. Asi po 0,8 km jsem zastavili a rozbili tábor, protože přšelo a my narazili na první louku. Skoča při mytí se v potoce narazil na lepší tábořiště, kam jsme se přesunuli, rychle snědli večeři (inst.nudle, tuňák, olivy, směs koření) a za vydatného chutance se přesunuli do stanu. Chvilí jsme kecali, v pauze bez deště Aleše vyhnali pro visky (whiskey Kentucky Jack) a před 22:00 usínali.

8.6. – Středa

Ráno vstal jen Aleš, my se Skočou, coby zkušený, říkali, aby zklidnil hormon, že je hnusně a bude pršet. Taky jo. Až do 11:30 jsme byli ve stanu a za deště pospávali. Poté jsme se nasnídali, oblékli a chtěli vyrazit min. na průzkum. Než jsem však vyfotil tábořiště, začalo opět neúprosně pršet. Schovaní ve stanu hráli jsme upgradeovaný slovní fotbal, který nakonec prohrál Aleš, a poslouchali hromy bouřky, která se nad námi přehnala. Po 15:38 jsme vylezli ven, neboť to vypadalo, že přestalo pršet. Přestalo. Prošli jsme se po okolí, místy svítilo slunce a zatímco kluci šli na houby, začal jsem psát první dva pohledy. Po návratu šel Skoček dělat luk, my s Alešem meditovali nad mapou a časem se pustili do přípravy večeře (flíčková polévka + nudlová fantazie sýrová a rýže s kořením + čína ananas se sýrem). Před podáváním večeře nás navštívil Bulhar se psem, že o kousek výš je přístřešek na přespaní. Během podávání večeře začalo pršet a my se radši schovali pod borovici u stanu. Po vydatném jídle si Honza hrál na indiána s lukem a Aleš se snažil vyrobit šíp, nakonec se šli projít za lepšími šípy (18:30). Poté jsem na procházku vyrazil já, objevil dalšího mloka skvrnitého a obdivoval hustotu divizen a kýchavic (*Lobelovy?*). Skoča upravoval luk, Aleš vyrobil karty a před 20:00 jsme vlezli do stanu a hráli ferble. Kdo prohrál, dal si panáka. Po 21:00 jsme šli spát, mě bylo trochu těžko, ale podařilo se mi usnout. V noci jednou sprchlo, a když jsem byl před 3:00 zvracet, byla hvězdná obloha. (*Papra*)

9.6. – Čtvrtek

Ranní vstávání se po mizerné noci moc nekonalo. Všem je ráno nějak blbě, Papra je na tom v tuhle chvíli asi nejhůř. Vařím čaje, venku je šedivák, obloha je čistá. Konečně začínáme po žluté stoupat do velehor. Na každém plácku ale stavíme a odpočíváme. Jde to ztuha. Odměnou jsou nám ale krásné pohledy na okolní bílé špičky i do malebné doliny. Míjíme spousty malinkatých ples, potůčků i koberce fialových krokusů. Uprostřed výstupu jíme (kromě Papra). Cesta do sedla je nekonečná, navíc se nasunula mlha, takže se ani nemůžeme kochat. Konečně jsme v sedle (cca 2600m n.m.). Výlet na nedalekou dominantu této části Pirinu - Kamenicu (2822m n.m.) vzhledem k mizerné viditelnosti a našemu stavu jednomyslně zavrhuje. Pod námi je sněhové království a pěkný sešup dolů, neodvažujeme se to sjet. Paprovi to ale hned na začátku ujede, tak se sveze po

zadku až dolů – ubrzdil. Se Skočou opatrně scházíme a sjíždíme po botách. Překračujeme bezejmenné sedýlko. Užíváme si výhledů, mraky ustoupily, je nádherně. Scházíme do malebné dolinky Koziech Ezer. Jdeme skoro pořád jen ve sněhu, je to docela sranda. Dole si užíváme sluníčka, ležíme v trávě mezi tisíci krokusy a průzračnými bublajícími potoky, které jakoby snad ani neměly svoje korýtko, ale jen tak se proplétaly travou a kameny. Celé scénérii vévodí masiv Kamenice (2822m n.m.) se strmými tmavými stěnami, rozeklanými věžemi a dominantním vrcholem. Sbíráme poslední zbytky sil, stoupáme na Kozie Preval a opět dolů po sněhu do doliny Malokamenických Ezer, kde to vypadá jako uprostřed zimy. Všude jen spousta sněhu, jezera jen tušíme. Stavíme každou chvilku a odpočíváme. Víceméně intuitivně stoupáme až se před námi konečně objeví chata u Tevnota Ezera. Ubytujeme se a zaregistrujeme (10 Leva/os/noc). Chytá mě sračka, jsme extrémně unavení, pěkně jsme si hrábli. K večeru je tuňákový salát s olivami a sýrem, tak tak to sníme. Usínáme ve 20h, venku je jasno a mrzne.

10.6. – Pátek

Ráno to venku nevypadá nijak povzbudivě, ale brzy se vyčáší. Po snídani vyrážíme (9:15). Značky trochu matou, ale podél jezera dojdeme až do sedýlka Mozkoviška porta, kde na nás čeká krásný výhled na spoustu ples pod námi, ale i hustý sněhový pole. Vše zdárně překonáme, jen Papr si opět udělá malý jezdicí výlet, a klesneme až do sedla Inařska Porta, kde se na pěkný skalce fotíme s panoramatem Samodivského Vrahu a mnoha plesy. Po hřebínku kultivovaně stoupáme až na Prevalski Čukar, kde se mocně fotí. Poprvé vidíme Vihren a Kutelo, dvě nejvyšší hory Pirinu, obě nad 2900m n.m.. Po malebném hřebínku a ve velmi nevýrazném traverzu oblými západními svahy s výhledy do severovýchodních strží postupujeme až do sedla Glavniška Porta. Cestou potkáváme i maníka z Čech, je jen v běhačkách. Po krátké svačince se odchylujeme od značky a ve snaze ušetřit výškové metry traverzujeme, později procházíme sněhovými poli a platy pod strmými srázy Banderiški Čukar. Vše dokrášlují mocné výhledy na Vihren. Z kuloáru se ale musíme nějak dostat, volíme jedno ze sedýlek relativně bez převějí. Sníh je hodně strmý, Papr najednou není. Objeví se až dole. Na dálku si domlouváme sraz v sedle pod Vihrenem. Já jdu po strmém sněhu „na přední hroty“, Skoča volí raději skálu. Se štěstím jsme se oba sešli na hřebínku. Mocně vydechujeme. Adrenalin je na maximum. První vrchol vcelku v pohodě traverzujeme, teorie oblých západních svahů je docela dobrá. Dál ale pokračuje jen mírně rozeklaný hřbítek, který se moc traverzovat nedá, tak to nějak přelézáme, nejhorší úseky podlézáme. Konečně jsme v sedle Bonderška Porta, kde prochází žlutá značka. Ostrý kopec před námi (Granitěk 2669m n.m.) zdoláváme lehkým traverzem. Jenže ouvej, pod námi je úplně jiná dolinka, musíme tedy až na vrchol. Lezeme po obrovských žulových blocích. Nahoře nás ohromí mocný výhled ale i mocná díra. S nejvyšší opatrností slézáme hřebínek. Konečně jsme na rovném plácku a odpočíváme. Do dalšího sedla je daleko, počasí se začíná kazit. Volíme tedy řízený sjezd po sněhu až k jezeru pod námi, kde už je tráva. Dole jsme v 19h. Honza jde nalehko nahoru do sedla pod Vihrenem. Vařím si čaj a na druhém břehu jezera dělám velký nápis PAPR. Ve chvilkách mezi sněhovými přeháňkami prohledávám dalekohledem protější hřeben a sedlo. Honza se vrací sám, to jsou špatné zprávy. Nahoře prý zuří vánice, po Paprovi ani stopy. Nechal mu tam vzkaz. Rychle si vaříme další čaj a trochu bramborové kaše. Papr má tyčky od stanu, takže si stavíme provizorní přístřešek z cely, baťohů, hůlek a gumicuku. Uvnitř je trochu těsno a dotykově mokro. Venku začíná znovu sněžit a trochu foukat. Spekuluje se co asi Papr, snad zůstal někde v dolině ... (Aleš)

Plánuji jít cestou, co Aleš, při jednom kroku mi však podjíždí noha a já polokontrolovaně sjíždím dolů. Dohodou na dálku se dočasně loučíme a já scházím či sjíždím dolinou k Ribnu Ezeru očekávaje zda neskončím v něm. Obcházejím ho a cestou dolů po přeskokcích několika potoků narážím na červenou a dále pokračuji po ní. Celkem nenáročná, stále klesající až k bouřlivému potoku k chatě Vihren, ke které vede lávka. Lávka nikde! Nacházím jen zbytky odnesené lávky a dávám se skoro půl km zpět do míst, kde se dá potok přebrodit v sandálech. Voda je studená, že chytám téměř křeče, a po kolena hluboká. V sandálech dojdu k chatě, kde na odpočívadle doplňuji energii a připravuji se na avizovaný 3h výstup na Vihren. Je 17:23, když vyrážím neúprosně do kopce cestou lemovanou křečí, že sotva s batohem projdu. Po kosodřevině následují skalky,

nacházím sněhové pole a cesta je poseta vápencovými úlomky. V 19:10 jsem v sedle, kluci nikde, zpráva žádná, ale začíná silně foukat a proletuje sníh. Je sychravo, kluci nečekali a vyrazili vpřed, rychle dávám sůšu a vyrážím do mlhy na Vihren. Ve větru slyším volání: „Papri!“, ale na moje „Alpasko!“ nikdo nereaguje, sluchový blud zaháním a po 20:00 dobívám vrchol (2914 m n.m.). Fouká silný vítr, sněží, je mlha a stmívá se, po klucích ani stopy. Po krátkém sestupu narážím na sněhové pole, vracím se a přímo za vrcholovou pyramidou vydupávám do sněhu „záhrab“. Vítr zde je slabší, využívám vše, co mám a před 22:00 již ulehám ke spánku, aby na mě minimálně sněžilo a foukalo.

11.6. – Sobota

Přes noc se vítr otočil a nyní (8:14) cloumá „vakem Exlerové“, který tvoří „střechu“ nad horní částí těla. Sic svítí slunce, je víchr, který všude roznáší přemrzlý sníh, a zima. Zbytky vody v PETkách nacházím zmrzlé. Ani nesnídám, v závětrí balím věci a snažím se z nich dostat sníh. Když se mi to podaří a kluky nikde nevidím, vyrážím dál. U sněhového pole váhám, nakonec sestupuji mírně dolů a vpřed. Opět mi ujíždí noha a můj pád je v umrzlém sněhu nekontrolovatelný, chvíli sjíždím hlavou vpřed a brzdím nosem. Před kamennou morénou vše vyrovnávám a zastavuji se se ztrátou hůlky. Na pevném kameni morény zastavuji, stírám krev z nosu a uklidňuji se. Nakonec se vydávám i pro ztracenou hůlku. Morénou stoupám do sedla, kde jsem již relativně klidný, nefouká a slunce hřeje. Nechávám klukům další vzkaz, kdyby byli za mnou, snídám sušenky a při pohledu na další sněhové pole na červené volím cestu na hřeben. Zvedám se po 11:00, po fotce, a vyrážím na Kutelo (2908 m n.m.). Pomalu stoupám po kamenité suti, občas větším kameni a vše je kryto tenkou vrstvičkou čerstvého sněhu. Vše se halí do mlhy, já jdu po hřebínku až narážím na řetězy (ocelová lana), na chvíli se mlha zvedá a já opět volám: „Alpasko!“ Nejprve slyším štěkot psa, poté i lidský hlas: „Kluci už jdou!“ Týpek ze včerejška a chvíli za ním kluci (13:30). Neuvěřitelně rád se s nimi zdravím. Již společně pokračujeme po řetězech, které jsou místy značně ostré, ale oproti traverzování sněhem pohodové. K traverzům jsem si vytvořil po sjezdu z Vihrenu odpor. (Papri)

Ráno se probouzíme úplně mokří. Vstáváme, vaříme čaj a snažíme se trochu zahřát. Všude je poprašek nového sněhu. Sluníčko a vítr rozeženou mraky, hned je teplo. V 9:45 vyrážíme do sedla. Stoupáme víceméně po sněhových polích, krásně drží na rozdíl od zasněžené mokré trávy. Kocháme se monumentálním Granitěkem. Po důkladné prohlídce sedla (10:40) nacházím vzkaz PAPRI, tzn. že šel na Vihren. Aspoň víme, kde je. Pomalu stoupáme. Najednou je vše z krystalických vápenců, které kvalitně kloužou, ale postupně si člověk zvykne. Výstup je jednotvárný a dlouhý. Konečně jsme na nejvyšším vrcholu Pirinu – Vihren (2914m n.m.). Nahoře (11:30) je krásný výhled, spousta sněhu a na dlouho taky poslední sluníčko. Moc si ale vrcholu neužijeme, rychle uděláme pár fotek a šup dolů. Po prvních metrech sestupu ale narážíme na dlouhé a prudké sněhové pole. Vidíme i Paprovy stopy. S nejvyšší opatrností sestupujeme, Honza raději po skále, já po sněhu. Je to dlouhý, namáhavý a nebezpečný sestup. Dobíhá nás bláznivý Honza v běhačkách. Dole v sedýlku opět nacházíme Paprovy vzkazy a šipky. Nastupujeme na traverz Kutela. Není nic moc vidět, jen sem tam se mraky na chvíli roztrhnou. První sněhové pole s respektem nadcházíme, jsme ještě pořádně vyklepaní z Vihrenu. U dalšího už ale nemáme na výběr a opatrně tzn. respektující fyzikální zákony traverzujeme. Poté je jich ještě několik, ale už jsou vpoho. Konečně vidíme Papra, šel přes vrchol, asi má z toho sněhu pěkný vítr. Už vidíme otyčovaný a olanovaný hřeben Končita. Traverzem podél tyčí se dostáváme tak do poloviny. Po hřebínku se jde vcelku dobře, je fajn mít tu lano. Jsme s Honzou dost vyfatý (hlavně já), tak jdu opatrně a držím se lana, i když to není nutné. Za vrcholkem řetězy končí, po pěšince traverzujeme (opět přes 3 pole) až k boudě. Celý traverz i hřeben nám dělá společnost nějaká forma vysokohorského silně loudícího psa. Dávám vrcholovou Duklu za Vihren. Jsme rádi, že jsme zase pohromadě. Cesta pokračuje stále v traverzu stejnoměrně ukloněným svahem přes několik menších sněhových jazyků až do výraznějšího sedla Kameníštiki preval, kde se kříží značky a červená jde dolů. Po kratší pauze a Paprově vrcholové prémii zahajujeme sestup z Pirinu. S Honzou si ulehčujeme cestu sjezdu po sněhu, Papri se mu vyhýbá jak může. Červená nějak změnila barvu na modrou, nás to nijak netrápí. Spatříme několik stád kamzíků. Za chvíli začíná kleč, tráva a stromy. Rostou tu nádherné staré borovice, spousta petrklíčů, modřenců, vstavačů...

Dáváme další pauzu, krátce jíme a pijeme. Cestička začíná stoupat, les je nádherný. Papr najde hůlku a k tomu i zánovní karabinu. Skutečnost, že jsem docela vysoko nad suchým údolím a stále trochu stoupáme silně neodpovídá mapě, máme pochybnosti, že jsme o údolí vedle. Přecházíme hřebínek a stále po červené přebarvené na modrou scházíme krásným lesem dolů do vedlejší doliny. Vítá nás šumění potoka a chata Javorov. Táboříme kousek vedle, hned u potoka. Večer je jasno a docela teplo (6°C). Vaříme těstoviny na sladko (mohli jsme se po nic utlouct) a kujeme plány na Rilu. Jde se spát s tmou (22h). (Aleš)

12.6. – Neděle - Přesun do Rily

Aleš by zase vstával, vidí to na 9:30. Honza ho klidní, je o hodinu míň. Nakonec vylézám ze stanu, Aleš píše deník, Honza spí, snídám a suším si věci. V 11:15 jsme připraveni na sestup po červené do Razlogu. Prudký sestup nahrazujeme mírným po příjezdové cestě k Javorovu, kus sejdeme krleš a po průchodu starým spáleništěm a mezi krásnými borovicemi se dostáváme k asfaltové cestě. Obdivujeme Rilů před námi a jdeme stopovat. Staví nám první auto, jeden batoh do kufru, dva na zahrádku a již Ladou plujeme s vypnutým motorem až na hlavní silnici a do Razlogu na autobusák. Řidič dostává za svezení vůni do auta a propisku, my vyhazujeme odpadky a za 10 minut již sedíme ve staré Karose z Uh.Hradiště do Belici ve 13:20. Nejprve zajdeme na pifko (Pirinsko pivo) za 0,90Lv a městem vyrážíme směr Semkovo po ulici Dima Haždinovo. Na křižovatce jsou prodáváci s bednami hub, vidíme opravu mešity a dál i pravoslavný kostel. Silnice se zhoršila, kolem jezdí Lady, Moskviče a hlavně koňská spřežení, výjimečně nějaké novější auto. Cesta jde do kopce, je vedro, sledujeme mentalitu zdejších lidí. Po asi 4km a jedné pauze nám zastavuje dodávka stylu hippiecar a za rozpravy se 2 stařenkama jedoucima okopávat karfioly ujíždíme 2km míjeje mohutný pomník. Loučíme se a dcera řidiče nám vysvětluje německy, že „nicht mehr Autos“ („Dort gibt es nicht mehr Autos“ – slečna německy uměla. pozn. *Skoča*). Údolí je užší, vystoupily skály a voda mohutně hřmí pod silnicí. Šťěstí nám přeje, staví nám Lada, batohy házíme na vlek a 7km si vezeme zadky. Docela si popovídáme, míváme hotel Rila s 500 místy a u hotelu Bor vysedáme. Řidič dostává bonbony pro děti, vůni do auta a propisku. V 17:30 nastupujeme do kopce, nacházíme červenou, Aleš časem i dva hříby k večeři. U další chaty s jezírkem přecházíme na zelenou, míváme psa hlídajícího pasoucí se koně a na rovince vaříme večeři, já dopisuji deník, kluci staví stan, kde před 21:00 již ležíme ukryti před zimou. (Papr)

13.6. – Pondělí

Ráno nás vzbudí sluníčko a strašný vedro ve stanu. Po vydatné snídani a balení vyrážíme v 10:15 (!). Stoupáme pěkným lesem po zelené až k nějakému mini rybníčku, kde je to ošklivý a zarostlý šťovík. Je tu ale vidět na hotelový areál a na celý do mraku zahalený Pirin. Stoupáme si více méně svou cestou, kousek výš doplňujeme vodu. Dobýváme 1.tyč, sedlo je ještě v nedohlednu. Jdeme dál už docela pěknou mělkou dolinkou se silným potokem a nádhernými platzy na stanování. Sedlo se opravdu rozlehlé, větší jsem asi neviděl. Je zdrojnicí pro již zmiňovaný nebývale silný potok. O kousek níž (výš) je křižovatka s červenou, uhneme doleva. Naskytá se dnes poslední pohled na masiv Mussaly. Jdeme po rozlehlých travnatých pláních, „hřebenovka“ je silně vychozená a rozerodovaná. Za chvíli se ale krajina mění, začíná sympatický nenáročný hřebínek poskytující krásný výhled na dvě plesa pod námi. Procházíme i okolo rozcestníku se zimní a letní cestou. Přes sněhové plato postupujeme až k rozcestí červené a modré, volíme jednodušší a přímější cestu na Ribna Ezera, tedy červenou. Po sněhu kontrolovaně sjíždíme až na veliké travnaté plato. Potkáváme další tři Čechy, prohodíme pár slov a pokračujeme do mělkého sedla. Začíná pršet. Urychleně sestupujeme serpentinami dolů k Ribnem Ezerum. Je tady neuvěřitelný bordel, jsou tu snad 3 spadlé nebo strhlé domy. Do toho co stojí a je otevřený vlezeme a spolu s místní kočkou se tu zabydlíme. Vaříme halušky s vepřovkou a kovárskou polívku. Papr se naprosto vžil do role Radka, takže tvrdě sabotuje odchod. Nakonec tu zůstáváme, zatopíme si v kamnech a vaříme expediční pochoutku – čaj s mlékem a cukrem. *Skoča* se vkradl do kuchyně ... (Aleš)

Jsem pevně přesvědčen, že je lepší být zde, než venku v dešti a vzdálené bouři. Aleš stále přikládá, že nevíme, jak vypadají plná kamna. Pokoj dává až při odchodu k plesům na obhlídku

ryb, kdy Skoča kreslí. Po návratu dáváme čaj, sušenky a později, když již karbaníme, arašídý a calvados či whisky. S karbanem končíme až při svíčkách před 22.hodinou. (Papř)

14.6. – Úterý

Aleš zavedl vojenský režim, kterému ho naučila dcera generála čekatele a vstávali jsme v 6:30. Před 8:00 jsme již byli na nohou na cestě dál po červené. První problém nastal při přechodu potoka, kde nebyl mostek, další když jsme vylezli na sluníčko. Museli jsme se odobléct. Ještě jsme potkali pár zamrzlých kaluží a již jsme byli v kouzelném údolíčku s krásným potokem meandrujícím uprostřed. Nebyl čas na koupání, začali jsme stoupat na hřeben. Počasí bylo bezmračné skoro až na hřeben. Zde jsme uviděli první mráčky a začalo foukat. Jediným dobytým vrcholem byl Vodní vrch, pak jsme dlouho scházeli ke Kobilinu Braništi, kde byla chatka, stádo krav, pár koní a hejna much. Zde započala cesta do Popovokapskeho prevalu, kdy jsem se držel červené a kluci šli jen tak. Já na tom vydělal, neboť prostředí Popovokapských jezer je čarokrásné, což brzo doznal i Aleš, který sem sešel. Krátký ostrý výstup a jsme v sedle u čekajícího polehávajícího Skoča. Při odchodu Aleš shání brýle, nemá je. Běží zpět k plesu, my s Honzou zatím boulderíme, Aleš se vrací, vyhazuje celý batoh a utíká zpět. Po hodině můžeme vyrazit, Aleš má své vojenské brýle. Z obavy před sněhovým traverzem opouštíme červenou kolem Goljam a Popova Kapa a musíme sejít do údolí a z něj po mokré skále místy lézt na protější hřebínek, od něž to je již kousek k zamrzlému Strašnotu Ezeru s chatkou. Aleš nám cestou ukazuje sjezd po sněhu – svůj první, míváme různé netřesky a trsy či osamocené hořce. Když odcházíme je před 17:00 a čeká nás 1,5 hod. sestup. Překonáváme mělká údolíčka, mírné hřebínky s klečí, míváme plesa i plíska, občas narážíme na pole sněhu. Při finálním sestupu k Maljovici míváme spálenou kosodřevinu a říčku Maljovici s Alešem brodíme studenou vodou. Skoček ji přeskakuje. V chatě je nějaký týpek (správce?) a dva turisté. Když si dáváme pifko (2Lv), chtějí si popovídat – jsou to Rakušani. Při odchodu z jídelny vchází další muž (majitel?). Dostáváme třílůžkový pokoj č.210 za 12Lv/os./noc a vaříme žranici, k níž přináším další pifko. Chvilí kecáme a ve 22:00 uleháme ke spánku. Z těžkých mraků, které se nad námi celý den kupily nakonec neprší a usínáme za jasné oblohy. (Papř)

15.6. – Středa

Trochu pomalu vstáváme, je přeci jen 6:30. Vaříme čaj, geláč a müsli. V 8h už jsme na cestě. Je nádherně vymeteno, sluníčko krásně hřeje. Červená docela příjemně stoupá podél potoka, ohromují nás okolní strmé vrcholy a dominantní Maljovica. Dostáváme se až přímo do srdce karu na krásný travnatý plácek s meandrující říčkou a téměř kolmými stěnami Orlovce. Pomalu stoupáme hore. Sněhu se spíš vyhýbáme, naštěstí to není moc problém. Dostáváme se až k velkému plesu, o trochu výš jsou famózní výhledy na jezero a divoce rozeklaný hřeben Maljovice. Pomalu stoupáme až na hřeben, je to pohoda většinou sucho. Nahoře odpočíváme, fotíme a poprvé vidíme Rilski Monastyr. Opět se dělají mraky a zhoršuje se viditelnost. Ještě kousek stoupáme po pěkném členitém hřebínku. Pak už se před námi otevře velká travnatá plocha, sestup ale i nádherný, ledovcově modelovaný kar protějšího kopce. Po trávě vychozenými pěšinkami postupujeme až do sedýlka, kde se odpojuje modrá na monastyr, který je zasazen v údolí Rilské řeky uprostřed nekonečných listnatých lesů. My stoupáme po červené po hřebínku na další kopec, kde dáváme vrcholovku, obdivujeme krásná plesa pod námi i poslední skalnatou část Rily před námi. Znovu dlouze klesáme až do sedýlka, kde necháváme batohy a na lehkou stoupáme až na protější vrcholek. Fotíme si i Iridnyj cirkus se 4 jezery a divokým hřebenem k Maljovici na obzoru. Přecházíme dlouhé sněhové plato až k hraně, kde se nám otvírá úžasný pohled do doliny Sedmi Rilských Jezer. Ze shora je to nádherný pohled, ale jinak je oblast dost postižená civilizací. Vracíme se zpět k baťohům, obvazujeme kolena a při stahujících se mracích začínáme sestupovat na monastyr. Volíme ale neznáčenou cestu údolím potoka tekoucího přímo k monastyru. Zprvu využívá sněhových jazyků, pak sestupujeme více méně po trávě. Dlouho nás vede cestička, asi stará značka. Je sice trochu zarostlá janovcem a maliním, začíná pršet. Na hranici lesa se ale ztrácí a my taky a navíc se z vcelku příjemného deště stává pořádný chcanec. Chvilí traverzujeme, pak sestupujeme. Jsme špinaví, upocení a kolem hlav nám létají hejna much. Po

delším boji se Paprovi podařilo nalézt stezku dolů – modrou. Poslední metry bolí. Jsme rádi, že jsme dole. Monastyr je úžasný, krásně opravený a nádherně malovaný. (Jedná se o největší klášter v Bulharsku, který se nachází ve výšce 1147m n.m. a 123km od Sofie. Uprostřed stojí kostel Panny Marie z roku 1343. – pozn. Papr) Všude je dost vody, vytéká ze zdí. Ukempíme se na parkovišti, vaříme a snažíme se stopovat. Nejhodnější jsou Poláci, jsou sice úplně plní, ale aspoň nám dají třešně. Nocleh pro cizince stojí 15 USD, říkal to kluk z Porto Rica, takže spíme na stezce kousek nad silnicí u nějakého hrobečku (James David Bourchier, 1850-1920; dopisovatel pro Times – pozn. Papr). Je to jediný rovný plátek široko daleko. Ráno v 9h jede autobus dolů. (Aleš)

16.6. – Čtvrtek

Již v 6:30 mě nebaví spát, vstávám, balím a přerovnáвам batoh a snídám, dokud nevstanou i kluci. Přesouváme se na parkoviště, já navštívil vnitřek kostela a dělám nelegální fotku. V 9:00 se přesouváme za 4Lv/os. a v doprovodu těch jistých Rakušáků busem do Dupnice, odkud nám jede po chvíli spoj do Sofie (3Lv/os.). Někdy po poledni vystupujeme na okraji Sofie, neboť dál bus nejede. Stánkař nám radí jít na MHD č.19, kupujeme lístky a po čekání, kdy to vypadá, že 19 již nejedí, podstupujeme okružní jízdu Sofií. Jedeme snad ½ hodiny, kdy nás stačí zastavit revizoři, než dojedeme k centrálnímu autobusovému nádraží. Zařizujeme naši cestu do Istanbulu a zpět, potažmo i zpět do ČR. Batohy můžeme nechat v kanceláři, tak vyrážíme k vlakáči na nějaké jídlo (dobré a syté) a pítko. Nakonec jsme zvládli dvě kola, ale jsme jako bečky. V domluvený čas jsme zpět v kanceláři, jsme ochmeleni, je vedro, že skoro usínáme. Čekáme o hodinu déle, než se konečně dočkáme lístků do Istanbulu a vyrážíme do města. Nejúžasnější věc je ohromná tržnice, kde se dá koupit doopravdy vše. My se spokojíme s meruňkami – část je nahnilá, část zelená, ale nestěžujeme si. Dalším úlovkem je mléko v supermarketu na doplnění Ca, dokonce se nám daří najít i knihkupectví, kde si kupuji mapy Rily a Pirinu (brzo...). V 17:30 vyzvedáváme batohy a někde mezi kanclíkama hrajeme karty a jinak si krátíme čekání na bus ve 21:00. Nakonec jsme seděli něco málo přes hodinu a vyrazili i s bágla do centra. Trochu jsme se cestou k tržnici zamotali, ale poté jsme začali utrácet poslední leva – 3×mleté maso v rohlíku (výborně kořeněné, mírně pikantní), asi 20dkg balkánu, sáček zelených oliv s pravou paprikou (snad 0,5kg – nesnědli jsme to!), 2×maso, 1×špíz, 3×rajče, 1×paprika a na cestu ještě 0,5kg cukroví. Spokojeni, že jsme utratili 10LV, jsme vyrazili na autobusák a až na cukroví vše doslovně sežrali. Jestli se neposereme, bude to zázrak. A zázrak se konal, dojeli jsme ve zdraví do Istanbulu. Autobus nám byl přidělen luxusní s výbornou klimou, letuška sice nemá červené vlasy, zato nám hned umývá ruce nějakou vodou se silnou vůní citrusů a poté nabízí čaj, nescafé či colu a na závěr máme perník. Je to muž... :- (Již za tmy projíždíme Plovdiv, kde bereme nějaké další pasažéry až je bus plný. K hranicím přijíždíme po 1.hodině ranní, po výjezdu z BG (Kap.Andrejevo-Svilengrad) dáváme cukroví a popojíždíme k tureckým hranicím (T.C.Edirne), kde všichni vystupujeme a po jednom procházíme kolem okénka s celníkem – český pas mu dává zabrat, ale poradil si s ním. Další zastávka je s vykládkou zavazadel, batohy našťestí nevybalujeme, někdo své tašky musí. Hodiny ukazují něco po 3:00 a my jsme v Turecku! U prvního občerstvovacího místa je pauza, my se snažíme usnout, zatímco nám je myt bus. (Papr)

17.6. – Pátek

Probouzím se až na předměstí Istanbulu, zrovna svítá, siluety minaretů ční z běžné zástavby vypadají mocně. Složitým bludištěm garáží a podivných prostor se dostáváme na hlavní autobusové nádraží – peron 161. Zrovna si zamlouváme místa zpět. V 6:30 je všechno mrtvý, Turci se nám zdají krajně vlezlí, cítíme se v ohrožení. Sehnat mapu je nadlidský úkol. Snídáme na lavičkách, 7:30 měníme peníze u nějakého chlapíka, dává nám podivnou směs starých a nových peněz. Vše je ale v pořádku a kurz je taky super: 1€ = 1,64YTL. Důvěra stoupá. Kupujeme Jetony na metro (1,1 YTL) a napůl povrchově projíždíme na Aksaray. Jeton platí vždy jako nepřestupný. Dál jdeme pěšky podél velké silnice s moderními a dlouhými tramvajemi. Objevujeme univerzitu, která je v obležení ozbrojených složek. Boční ulička nás vhodila přímo do Grand Bazaru. Turci jsou vlastně milí, všichni se nás ptají, jak se máme a odkud jsme. Připadáme si mezi všemi těmi krámkami s oblečením, zlatem, koberci, botami, dýmkami i tanečními úbory jako v Jiříkově vidění. Ujme se

nás nějaký Makedonec a už si nás vede někam daleko spleť uliček k hotelu. Slíbil 6€ /os/noc úplně v centru. Asi na 3.pokus uspěl. Bydlíme 3 na dvoulůžáku (naše volba), záchod na patře, sprcha jedna v hotelu za 20€/3os/noc. Teprve po čase oceňujeme naprosto ideální polohu – kousek od hlavního nádraží, Egyptského Bazaru, mezi dlouho otevřenými hospůdkami s mírnými cenami a příjemnou obsluhou. Po asi 10 dnech dáváme sprchu, je to blaho. Vyrážíme do města, měníme prachy 1€ = 1,65 YTL (no comm.). Se starým průvodcem Marco Polo objevujeme nejznámější památky Istanbulu – Hagia Sophia, Modrá Mešita, Hypodrom a další. Mešity jsou úchvatné, ale bohužel však v těsném sevření turistů. Pořídíme několik fotografií a vyrážíme vstříc opravdovému Istanbulu. Jak mizí turisté, začíná město žít svým každodenním a skutečným životem. Prodíráme se spleť uliček, kam by se člověk za tmy bál. Jsme středem pozornosti skotačících dětí, jsou ale v pohodě. Jíme v tamním bistru. Dáváme tradiční kebab, platíme 10,5 YTL i s pitím a chlebem pro všechny, takže se najíme úplně královsky. Taky si uděláme malou exkurzi k moři, ale vše je to tu trochu nastrojený pro opravdové turisty, tak radši mizíme zpátky do uliček. Nějak jsme se dostali do čtvrti plné krámků a stánků s oblečením. Tady by se oblékla snad půlka světa. Jak stoupáme od moře přibývá luxusu nahoře už je to pěkná snobárna. Míříme do Bazaru a snažíme se něco koupit. Učíme se smlouvat, je to docela kumšt. Nakonec ale všichni koupíme co potřebujeme. Dokonce jsme se dostali i do krámků s koberci, kde jsou nám předváděny spousty koberců i s náležitým divadlem. Pokoušíme se najít Egyptský bazar s kořením a při té příležitosti i triko pro Honzovu ségru. (Aleš)

Egyptský bazar nacházíme celkem snadno, protože poznáváme cestu, kudy nás ráno protáhl Makedonec. První, druhý i třetí dojem z egyptského bazaru je uchvacující, protože se tu všude prodává jídlo a kuřivo. Vůně koření skvěle doplňuje vůni sladkostí, tabáku a gyrosu, který po krátké exkurzi a konverzaci s domorodci s chutí konzumujeme. (Zajímavé je, že nás zde poznávají a přímo se ptají, zda jsme z Čech. *pozn.Papř*) Všude kolem nás polehávají kočky nejrůznějších barev a velikostí. Po sváče scházíme uličkou bazaru na náměstíčko u Galatského mostu, kde nás při zjištění ceny zmrzliny (2YTL) přechází chuť. Kupujeme STUDENOU Turka colu a začínáme hledat čajovnu. Bohužel se nacházíme v části, kde žádné nejsou, ale za to je tu spousta příležitostí ke koupi hadice, motyky, vrtačky, kladiva. Po několika minutách marného hledání si Aleš kupuje třešně pro doplnění energie. (Jediný výsledek je, že ho přejede auto. *pozn.Papř*) Ptáme se na cestu k čajovně prodavače v domácích potřebách, který nás posílá nahoru na kopec k univerzitě. Cestou ještě upřesňujeme směr u policisty, který říká cosi o mejdanu (tur.náměstí), což se nám zamlouvá. Po několika stech metrech přicházíme na náměstí, kde ráno stály transportéry a nacházíme čajovnu. Bohužel je to čajovna zahradní na rozdíl od čajovny – doupěte, kterou hledáme my. Ale i tak si vychutnáváme chvíli odpočinku ve stínu mešity Beyazit a turecký čaj. Naše další kroky vedou přes Knižní bazar k Velkému. Konečně nacházíme záchody. Stojí sice 0,75YTL, ale co nám zbývá. To se ten čaj (1,5YTL) pěkně prodražuje. Velkým bazarem už proplouváme jako rodilí istanbulané a pokračujeme v hledání čajovny. Už se neptáme na tearoom, ale na tearoom with water pipes. A úspěch se dostavuje. Nalézáme čajovnu AliPaša. (Skoča)

Při vstupu se nám zamlouvá již cena čaje (0,7YTL), jsme usazení a po zjištění ceny vodňáčky (6YTL) neváháme a objednávat si ji i s jablečným čajem. Čaj je výborný, vodňáčka je pro mě nová zkušenost. Po chvíli si přeseďme na fotogeničtější místo a při žádosti o nové uhlíky obsluhu udivujeme (zřejmě u cizinců není zvyklá na hlubší znalosti) a táže se odkud jsme. Při kouření na studeno jsem se naučil kouřit a nyní jsem v jednu chvíli slušně zkouřený. Hrozná pohoda. Po zaplacení vyrážíme nějakou lepší čtvrtí s novou zástavbou zpět do hotelu, kde necháme věci a na lehko (doklady, foťák, stativ) vyrážíme přes Galatský most plný restaurací, kam jsme zváni, ke Galatské věži. Druhá strana zálivu je mnohem méně živá, nelehko hledáme osvětlené uličky a věž je již zavřená. Pronikáme dál a most až poblíž mešity Dolmabahçe nacházíme ulici zúzných restaurací s vodňáčkama, čajem a zdejší stolní hrou. Jsou vyvedeny v různém stylu – já míním, že pro zdejší zbohatlíky, Aleš pro turisty. Podél pobřeží přijdeme k mostu a za ním si dáváme kebab (vypadá jako gyros) s rybou z lodi (2YTL), já ještě sladký precílík (0,25YTL) a vracíme se na pokoj, kde po 0:30 usínáme.

18.6. – Sobota

Kluky vyháním z postele po 9:00, oni mě pro mléko (0,5l = 0,75YTL) k müsli. Po snídani jdeme k přístavišti, nasedáme za 1YTL na loď a... Evropa se nám vzdaluje a Asie přibližuje, celí natěšení v 11:41 dopadáme nohama do Asie. Je to tu na první pohled jiné, na druhý též – více evropské než evropská část Istanbulu. :(Proplouváme uličkami, narážíme na trh, který je slabý a dražší, na náměstíčku potkáváme tramvaj, která je mnohem starší a při hledání směnárny se snažíme dostat k vodě. Rušné uličky střídají polomrtvé a my nacházíme směnárnu (lepší kurz než včera) a po chvíli jsme i u vody, od níž odcházíme do kopce, místy prudkého že z nás pořádně lije, a procházíme odpočinkový park zdejších. Kus sejdeme níž a na výborný oběd složený z opečeného mletého masa, rajčat, papriky a přílohy rýže, hranolek a chleby, kdy si k pití dáváme zdejší slané mléko s nějakou kulturou (slabý kefir), zastavujeme (15:00) v malé restauraci, kam chodí zdejší. Sranda nás přišla na 18YTL a vracíme se k moři. Mě chytá pravá istanbulska sračka, kterou hážu kamsi do ruin a už hurá k našemu dnešnímu hřebu dne – most přes Bospor. Nyní je již téměř na dosah, míváme ostře hlídané pásmo a po chodníku podél silnice vyrážíme k mostu. Most se tyčí přímo před námi, chodník přes něj vede, jen strážný z budky vyrazující nám vstříc se nám nelíbí. Velké bylo zklamání, že na most se pěšky nesmí, nicméně jsme se otočili na MHD a busem vzorně přejeli do Evropy. Jsme v místech nové zástavby, velkých činžáků a mrakodrapů. K vidění je však i dřevěný přístřešek s domácím zvířectvem. Teplo je příšerné a cesta nudná. Při dobytí pobřeží zjišťujeme, že k mostu přes záliv je neuvěřitelně daleko, rezignujeme a 28T (bus) jedeme pryč. Čtvrť Eminönü je již 2.zastávka, ale 12 minut jízdy. Vcházíme do Egyptského bazaru, kde se mi daří na WC zažehnat pohromu. Nyní se můžeme věnovat nakupování – tři jablečný čaje za 10,5YTL místo 15YTL, pohledy a čajový servis. Již známou cestou vyrážíme do hotelu, kde si dáváme sprchu. (*Papri*)

Vyrážíme do zadních uliček, docela se nám tu líbí. Stále pátráme po nějaké místní čajovně, ale bezúspěšně. Vypadá to, že místní muži tráví večery v zakouřených hernách s televizními obrazovkami. Cestou si kupujeme po delším přemlouvání od zdejšího výrostka meloun. Máme jen dvacku, při placení nás obere o 4 YTL, nevěděli jsme, že existuje papírových 500000. Spravíme si chuť v gyrosárně, jídlo u místních je prostě nejlepší. Najdeme několikere lázně, aspoň máme tip. Nepovedený den završíme tím, že nejedeme k AliPašovi, ale vedle ke konkurenci, kde nás taky natáhnou. Už se ale nebráníme, nemáme sílu. Spát se jde před 1:00.

19.6. – Neděle

Dnes jsme si měli vyrazit koupat se na ostrovy (už víme, že existují), jenže leje jako z konve. Do 11:30 ležíme, pak déšť trochu ustává, tak vyrážíme do tureckých lázní. Máme vyhlídlé jedny pěkné u Suleymanovy mešity, jenže ty jsou asi nejstarší v Istanbulu, takže bratru za 20€. Ještě víme o jedněch dole, tam co žijí místní. Vítá nás docela milý Turek, Hamam stojí 10 a masáž taky 10 YTL. Bereme! V šatně na klíček se svlékáme a balíme se do zvláštní jemně kostkované látky (jako povlak na polštář). Vcházíme dovnitř. Vše je z mramoru. Usazují nás do klasické finské sauny, abychom se trochu nahřáli. Poté vstupujeme do další oddělené místnosti s velikým osmiúhelníkovým mramorovým stolem (platem) uprostřed. Po stranách jsou mramorová umyvadla s kohouty na teplou a studenou vodu. Je tu dusno, těžký vzduch prořezávají paprsky světla procházející otvory v stropní kopuli. Papra se chopí statný masér, položí si ho na ručník, poleje ho několikrát vodou, upraví mu opásání a začne ho pořádně drhnout hrubou žínkou. Mě si vezme druhý, ještě daleko hustší chlap. Starší s knírkem a pořádným břichem. Jen úpím, jak mě drhne. Když je celé tělo náležitě odrhuto a zbaveno posledního kousku přebytečné kůže, přijde další polití a mytí mýdlem. K normálnímu mytí to má daleko, asi nikdy jsem nebyl tak vymydlený jako jsem teď. Mydlinky mám snad úplně všude. Už takhle velký očištec je doplněn o masáž, trénovaným rukám masérů neujde žádné ztuhlé místo. Stisk mají obdivuhodný, člověk jen skučí. Pak přijde pořádný oplach a šup pod silný proud ledové vody v další místnosti. Teď s Paprem čekáme na Skoču, sedíme u umyvadel a políváme si hlavu i tělo vodou, jak je zvykem. Nakonec nás zabalí do ručníků, lehce osuší a odvedou do šaten, kde dostaneme další ručníky a sklenku čaje a kde odpočíváme. Je nám skvěle, jsme krásně uvolnění a jen se blýskáme. Ještě se vyfotíme v centrální místnosti s jedním z masérů, zaplatíme, poděkujeme, necháme bakšiš a vyrážíme jako

znovuzrození na vodnici k AliPašovi. Ten tradičně nezklame a my si vychutnáváme příjemné posezení a rozjímání. Jen Skoča to nějak přepísk a je z toho fakt hustě vedle. Potí se jak kůň a je mu blbě. Čerstvý vzduch to ale rozežene. Vracíme se na hotel. (Aleš)

Po krátké pauze vyrazíme vyměnit peníze, což se ukazuje nebývale těžké a nakonec se nám to nedaří a vyrazíme s posledními asi 26YTL na „obědovečeři“ do restaurace k týpkovi v naší ulici, který se jeví jako nejpříjemnější. Dostáváme talířek turecké rýže a talířek s masovozeleninovou směsí plus arabský chleba s bílým, který na nás nemají dimenzován a opět musí donést nový. Vše zapijíme černým čajem a po zaplacení (19YTL) vyrazíme do víru města. Navštěvujeme část mezi Bosporem a Aksaray, kde jsme ještě pořádně nebyli. Po turistické části procházíme opět domorodé uličky s hrajícími si dětmi až přecházíme do rušnější ruské čtvrti, kde potkáváme Rumuna na služební cestě. Asi 1/4 hodky si s ním povídáme, když se rozhodne pozvat nás na pivo do nějaké dobré hospody. Klasická hospoda s diskotékou uprostřed, kde je asi 11 děvčat; jako u nás když mají holky vstup zdarma. Po objednání piva (Tuborg) v třetině si k nám 4 holky sedají, objednávají si šáňo a jsou to tři Rusky a jedna Ukrajinka. Něco tu smrdí! Dopijíme piva a zvedáme se, Rumun dostává účet a diví se, jsme odvedeni za šéfem do boční místnosti. Pivo po 15YTL, šáňo po 250YTL dělá 1060YTL. Ještě že jsme zadrželi cigarety a čokolády. Odmítáme platit, Rumun má jen 100YTL, my asi 6YTL. Jsme prořadováni a po zjištění, že máme si 15€/os. nám je po 10€ odebráno a jsme propuštěni. Už nám začínalo být celkem horko. Po krátké debatě před hospodou usuzujeme, že Rumun je dohazovač bordelu a obohacení novou zkušeností jdeme na hotel. Cestou ještě koupíme Colu, chvíli posedíme, cestou dál míjíme akvadukt a již po 21:30 usínáme. Nedaří se nám to a ve 22:43 se ozývá z minaretů hlasité svolávání muezzina k motlitbě.

20.6. – Pondělí

Asi ve 4:30 zní opět muezzin, v 5:00 nás budí recepční – Aleš mu řekl, že v pět chceme končit, ale myslel 17:00. Nakonec ignorujeme budíček před 7:00 a vstaneme před 8:00. Víceméně bez snídaně sháníme směnárnu, což trvá neuvěřitelně dlouho a nakonec můžeme v 9:00 jet vlakem MHD za 1,10YTL na zastávku Florya, kde mají být pláže. Jedná se asi o 12.zastávku, což je hodina jízdy a na pláž to je asi 1,5km zpět kolem kempů. Je to pláž z mušlí apod., až na 3 Turky jsme sami. Rychle lezeme do moře než začne pršet, chvíli se bavíme s Turky (angl.neumí) a chytáme poslední sluneční paprsky. Sbalíme se, jdeme za poprchávání na vlak MHD, v hotelu necháváme věci a vyrazíme na trh. Po koupi posledních dárků sedíme u Suleymanovy mešity, což je děsná nuda, takže vyrazíme přes 2.most za záliv a před Galatským mostem si sedáme. Já nakonec vyrazím pro foťák na hotel a musíme se vrátit přes 2.most, abych mohl fotit. Na autobusáku zjišťujeme, jak nám jedou MHD na Otogar a zrychlíme. Kluci jdou do hotelu do sprchy, já na Egyptský trh pro uhlíky. Poté se taky osprchuji, sbalíme zbytek věcí a v 19:10 odjíždíme na Otogar (mezinárodní autobusové nádraží). Jízda trvá hodinu a my se díváme kam všude se řidič s autobusem vejde. V kanceláři dostáváme pořádné jízdenky a poslední peníze utrácíme za kebaby. Ve 21:00 vyjíždíme – opět dostáváme sladkost a Colu, je nám puštěn film v angl.znění s bulharskými titulky, neboť bus je plný Bulharů. Na hranicích stojíme 1,5 hodiny a celé je procházíme pěšky (1km), z čehož je Aleš patřičně rozhořčen. Naše pasy jsou kontrolovány UV lampou a klukům se odlepuje fotka.

21.6.-22.6. – Úterý, Středa - Sofie a návrat domů

V Sofii jsme kolem 6:30, do 7:00 čekáme v hale, pak necháme batohy a pasy v kanceláři a jdeme do města. Trh je ještě zavřen a směnárny též, takže posedáváme u Alexandra Něvského. Na veřejných záchodcích Mc'Donalds potkávají kluci úslužného Bulhara, který nás vede do dvou podvodných směnáren (1€ nákup 1,59Lv × prodej 1,97Lv) než nacházíme normální (1€ = 1,94Lv), kde nás opouští vida, že z nás kšeft nebude. Měníme 5, resp. 6€, a na trhu, který je otevřen od 9:00, jsme králové. Kupujeme víno, jídlo, sladkosti, z kanceláře bereme batohy i s pasy a jízdenkami, u busu jíme a v 10:00 vyrazíme domů. Polovinu osazenstva busu tvoří polská mládež, druhou Bulhaři a my 3 + 1 Bulhar s trvalým pobytem v Čechách, se kterým příležitostně kecáme. Každý máme vlastní dvojsedadlo a cestu travíme jezením, pitím, močením, spaním, rozhovory a na hranicích. První hranice zvládáme za 1,5 hodiny a kus za hranicemi obdivujeme sklaní soutěsku s tunely

kudy vede i naše silnice. Jinak to je hrozná placka. Hranice do Maďarska překonáváme kolem 22:00 opět pěšky za 1,5 hodiny a hodinky vracíme o hodinu zpět. Hranice na Slovensko jsou rychlejší a po 2:30 již Aleš vystupuje v Blavě. Hranice do ČR jsem spíš prospal a před 5:00 mě vítalo ranní Brno. Honza jede dál do Prahy. Já vyrážím R v 6:00 z Brna a po 10:30 jsem doma. Ve vlaku se mi daří po 4 dnech se opět vysrat... (*Papr*)

Sepsal Aleš, Skoček & Papr